

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การบ่งบอกสายพันธุ์ข้าวชั้นนำสีสินสายพันธุ์ด้วยไอโซไซม์ เจล อิเล็กโทรโฟรีซิส

ชื่อผู้เขียน นายสุลักษณ์ พุทธรักษ์

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.พิพัฒน์ ภรตะศิลปิน

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ อันตลา ไชย

กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.อารยา ชาติเศสีร

กรรมการ

บทคัดย่อ

ในการบ่งบอกสายพันธุ์ข้าวชั้นนำ (*Oryza sativa* var. *indica* L.) จำนวน 40 สายพันธุ์ จะอาศัยรูปแบบของไอโซไซม์ (isozyme polymorphism) ที่แตกต่างกัน ไอโซไซม์ที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ มาลิก เอนไซม์ (ME) เอสเทอเรส (EST) และพาเตก อะมิโนกรานส์ฟอร์เรส (AAT) ลิวชิน อะมิโนเปปดิเดส (LAP) ไอโซไซเตಥ ดีไซโตรเจนส์ (IDH) กลูตามे�ต ดีไซโตรเจนส์ (GLD) ซูเปอร์ออกไซด์ ดิสมิวเตส (SOD) และมาเลก ดีไซ-โตรเจนส์ (MDH) โดยสักด้วยไอโซไซม์จากต้นกล้าข้าวที่มีอายุ 10 วัน ที่ปลูกในเรือนปลูกพืชทดลอง คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แบบแผนของไอโซไซม์ถูกวิเคราะห์ด้วยวิธี โพลีอะคริลามิดเจล อิเล็กโทรโฟรีซิส (polyacrylamide gel electrophoresis) ผลการทดลอง

พบว่า ไอโซไซม์ทั้ง 8 ชนิด สามารถบ่งบอกและจำแนกถัวชนิดน้ำ 40 สายพันธุ์ ได้ 18 กลุ่ม ลำดับของ ไอโซไซม์ที่สามารถบ่งบอกและจัดจำแนกกลุ่มของถัวชนิดน้ำได้มากที่สุด เรียง ได้ดังนี้ มาลิก เอ็นไซม์ (ME) เอสเทอเรส (EST) แอกซิฟาเตอ อะมิโนกรานเฟอเรส (AAT) ลิวชีน อะมิโนเปปดิคเลส (LAP) ไอโซซิเตอท ตีไซโตรจีเนส (IDH) กลูตาเมต ตีไซโตรจีเนส (GLD) ชูปเปอร์ออกไซด์ ดิสบิวเตส (SOD) และมาเลอ ตีไซโตรจีเนส (MDH) ตามลำดับ

Thesis Title Identification of Forty Cultivars of Deepwater Rice
(*Oryza sativa* var. *indica* L.) by Isozyme Gel
Electrophoresis

Author Mr. Sulak Puttaraks

M.S. Biology

Examining Committee :

Associate Professor Dr. Thipmani Paratasilpin Chairman

Associate Professor Dr. Somboon Anuntalabchaisai Member

Associate Professor Dr. Araya Jatisatienr Member

Abstract

Regarding isozyme polymorphism, 40 varieties of deepwater rice (*Oryza sativa* var. *indica* L.) were classified by isozyme analysis. The isozymes used in this experiment were malic enzyme (ME) esterase (EST) aspartate-amino transferase (AAT) luecine-amino peptidase (LAP) isocitrate dehydrogenase (IDH) glutamate dehydrogenase (GLD) superoxide dismutase (SOD) and malate dehydrogenase (MDH). Each

7

isozyme was isolated from 10 day-old rice seedling grown in a nursery in Agriculture Department of Chiang Mai University. Isozyme extracts were separated and analyzed by polyacrylamide gel electrophoresis.

The results showed that all 8 isozymes were able to classify 40 varieties of deepwater rice into 18 groups. The isozymes, which were able to classify and identify from high number to low number groups of deepwater rice, were listed as the follows : malic enzyme (ME) esterase (EST) aspartate-amino transferase (AAT) luecine-amino peptidase (LAP) isocitrate dehydrogenase (IDH) glutamate dehydrogenase (GLD) superoxide dismutase (SOD) and malate dehydrogenase (MDH).